

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/35/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2716203939
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2716203939.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Martina Valentová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobcu: N. N., nar. XX.X.XXXX, adresa S. XXX/X, K., zastúpeného advokátom: JUDr. Ján Pekar, so sídlom Skalica, Potočná 191/39, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 2.151,18 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Skalica č. k. 2C/135/2016-77 zo dňa 19.12.2017, v spojení s opravným uznesením zo dňa 7.1.2019, č. k. 2C/135/2016-126, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

II. Žalobcovi **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.151,18 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. žalobcovi priznal náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

2. Rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 52 ods. 1 až 4, § 54 ods. 1, 2, § 451 ods. 1 a 2, § 456, § 458 ods. 1, § 100, § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej aj OZ), ako i ust. § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 2, 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej aj ZoSÚ), s použitím procesného ust. § 255 ods. 1 CSP.

3. Súd pritom vychádzal zo skutkových zistení ako mu vyplynuli z vykonaného dokazovania, že medzi stranami nebolo sporné, že medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom bola dňa 13.8.2008 uzatvorená Zmluva o úvere č. 2360416 (ďalej len Zmluva). Žalobca bol v Zmluve označený menom, priezviskom, adresou trvalého bydliska, rodným číslom, číslom občianskeho preukazu. Kolónky týkajúce sa obchodného mena dlžníka, IČO, miesto podnikania, údaje o zápise v živnostenskom registri neboli vyplnené. Touto Zmluvou sa veriteľ (žalovaný) zaviazal poskytnúť dlžníkovi úver v sume 16.000 Sk, t.j. 531,10 Eur. Dlžník sa zaviazal zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 15.440 Sk, t.j. 512,51 Eur, t.j. celkom zaplatiť čiastku 31.440 Sk, t.j. 1.043,62 Eur a to v 12 mesačných splátkach po 2.620 Sk (86,97 Eur) počnúc dňom 25.8.2008. Dlžník zároveň prehlásil, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon zamestnania. Zmluva je podpísaná žalobcom a zástupcom žalovaného. Podľa Zmluvy dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom Zmluvy o úvere a súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto Zmluvy; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Žalobca však namietal, že nie je pravdou, že by úver potreboval na výkon zamestnania. Vyznačenie účelu úveru vyplnil

obchodný zástupca žalovaného. Poukázal tiež na to, že je nelogické, aby potreboval akékoľvek finančné prostriedky pre výkon zamestnania. Súd prvej inštancie následne konštatoval, že z vylučenia žalobcu vyplynulo, že bol riadne zamestnaný v spol. INA Skalica. Na preukázanie svojho tvrdenia predložil súdu potvrdenie zamestnávateľa, z ktorého bolo zrejmé, že nastúpil do zamestnania dňa 15.5.2006 a ukončil zamestnanie v danej spoločnosti dňa 15.4.2009. Úver si zobral z rodinných dôvodov a to na osobné účely. Podľa ďalšieho konštatovania prvoinštančného súdu z Rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 23289/09 zo dňa 25.1.2010 mal preukázané, že týmto rozsudkom bol žalobca (v predmetnom spore žalovaný) povinný zaplatiť žalovanému (v predmetnom spore žalobca) sumu 448,78 Eur spolu s 0,25% úrokom z omeškania denne zo sumy 434,85 Eur od 26.7.2009 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania v sume 147,08 Eur z titulu Zmluvy o úvere č. 2360416 uzatvorenej dňa 13.8.2008. Z obsahu pripojeného spisu sp. zn. 2C 45/2016 mal súd prvej inštancie preukázané, že žalobca na splátkach k vyššie uvedenej Zmluve splatil spolu sumu 521,82 Eur. Z potvrdenia zamestnávateľa žalobcu, spol. INA SKALICA spol. s.r.o. mal zase preukázané to, že zo mzdy žalobcu boli vykonávané zrážky zo mzdy na základe predloženej dohody o zrážkach zo mzdy od spoločnosti Pohotovosť s.r.o. od septembra 2014. Celkom vykonané zrážky k 8.2.2016 na základe predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy boli v sume 2.160,47 Eur.

4. V prvom rade súd prvej inštancie hodnotil dôvodnosť námietky žalovaného, že v prejednávanej veci bol dňa 25.1.2010 vydaný rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu SR 23289/09, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 1.3.2010 a vykonateľnosť dňa 4.3.2010, čím podľa žalovaného v súdnej veci existuje prekážka veci rozhodnutej, tzv. res iudicatae a dospel k nasledovnému záveru. Vo veci vedenej pred Stálym rozhodcovským súdom v Bratislave bol dňa 25.1.2010 vydaný Rozsudok sp. zn. SR 23289/09, ktorým bol žalobca zaviazaný zaplatiť žalovanému sumu 448,78 Eur spolu s 0,25% úrokom z omeškania od 26.7.2009 do zaplatenia a náhradu trov konania titulom Zmluvy o úvere č. 2360416 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným. Súd pri preskúmaní rozhodcovského rozsudku ďalej zistil, že tento bol vydaný na základe Rozhodcovskej doložky, upravenej v bode 17. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré však neboli so spotrebiteľom individuálne dojednané. V Zmluve o úvere je len konštatované, že dlžník súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru. Rozhodcovská doložka je obsiahnutá v bode 17. VOP a znie nasledovne: „Všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu.“ Zmluvné strany teda výslovne nevylúčili vyriešenie sporu medzi nimi aj pred všeobecným súdom, ale možnosť voľby spôsobu riešenia sporu je predovšetkým na oprávnenom ako veriteľovi, pre ktorého je výhodnejšie, aby konanie prebehlo v mieste jeho sídla - v Bratislave, kde sídli aj rozhodcovský súd. Táto skutočnosť ale znevýhodňuje dlžníka ako spotrebiteľa. Tým, že si veriteľ vyberie ako spôsob riešenia sporu rozhodcovské konanie, dlžník sa už nemôže brániť v riadnom, verejnom súdnom konaní na všeobecnom súde. Žalobca nebol vopred oboznámený s právnymi dôsledkami rozhodcovskej doložky, a táto sním nebola dojednaná individuálne, ale bola začlenená do rozsiahlych obchodných podmienok, ktoré mohol žalobca ako spotrebiteľ len odmietnuť ako celok a fakticky nemal vplyv na ich obsah. Preto súd prvej inštancie vyhodnotil rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá je neplatná. Na základe uvedeného rozhodcovský súd nemal vo veci právomoc konať a vydaný rozhodcovský rozsudok je nulitný - neexistujúci, ktorý nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci.

5. Následne súd podrobil uzatvorenú zmluvu kontrole z hľadiska jej charakteru vychádzajúc z postavenia zmluvných strán a dospel k záveru, že ide o zmluvu spotrebiteľskú, v rámci ktorej žalovaný ako dodávateľ pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobca, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. I keď v zmysle predmetnej zmluvy bol úver poskytnutý na výkon zamestnania, ktorá skutočnosť bola označená križikom v príslušnom okienku úverovej zmluvy, žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k odporu podanému žalovaným proti vydanému platobnému rozkazu uviedol, že nie je pravdou, že by úver potreboval na výkon zamestnania. Tvrdil, že zmluvu v celom rozsahu vyplnil obchodný zástupca žalovaného a on nemal žiadnu vedomosť o tom, že obchodný zástupca žalovaného vyznačil v zmluve účel úveru na výkon zamestnania. Rovnako aj vo svojej výpovedi pred súdom uviedol, že úver si zobral z rodinných dôvodov a to pre svoje osobné účely. Úver nepotreboval pre účel zamestnania, pretože v tom čase bol v riadnom pracovnom pomere u svojho zamestnávateľa, čo preukázal aj potvrdením zamestnávateľa a to, že nastúpil do zamestnania

dňa 15.5.2006 a zamestnanie ukončil ku dňu 15.4.2009. Žalovaný žiadnym iným spôsobom (okrem tvrdenia účelu zmluvy) nepreukázal, že úver bol žalobcovi skutočne poskytnutý na účel zamestnania a keďže vznikli pochybnosti o obsahu spotrebiteľskej zmluvy, súd vychádzal z ustanovenia § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a aplikoval výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, teda že úver nebol poskytnutý na výkon zamestnania. V danom prípade tak nastávajú pochybnosti o tom, či zo strany žalovaného, keď pri uzatváraní zmluvy o úvere za neho konal jeho zástupca a dopisoval údaje do formulára vopred pripraveného zmluvy, nešlo o nekalú obchodnú praktiku s cieľom dosiahnuť aby sa vyznačoval ako účel poskytnutia úveru, účel, ktorý nie je pravdivý, čo je v rozopre so smernicou č. 2005/2009 ES z 11.5.2005 o nekalých obchodných praktikách voči spotrebiteľovi na vnútornom trhu.

6. Ďalej súd skúmal, či uzatvorená zmluva o úvere má všetky zákonom požadované náležitosti, pričom zistil absenciu tých ktoré predpisuje § 4 ods. 2 písm. g), i), j), k) zákona č. 258/2001 Z. z., čo zákon sankcionuje v zmysle § 4 ods. 3 uvedeného zákona považovaním úveru za bezúročný a bez poplatkov. Teda v zmysle uvedeného mal žalobca žalovanému z titulu poskytnutého úveru zaplatiť iba sumu 531,10 Eur, čiže sumu úveru, ktorú mu žalovaný poskytol. Vzhľadom na to, že žalobcovi na základe vyššie uvedenej právnej argumentácie vznikla povinnosť vrátiť istinu úveru bez úrokov a bez poplatkov, t.j. vrátiť sumu 531,10 Eur, pričom žalobca preukázateľne zaplatil žalovanému na predmetný úver sumu vo výške 2.682,28 Eur (platy formou poštových poukážok v sume 521,81 Eur a výkonom zrážok zo mzdy v sume 2.160,47 Eur), musí žalovaný v zmysle § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia žalobcovi vydať. Súd preto zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 2.151,18 Eur (2.682,28 Eur - 2.160,47 Eur).

7. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania uplatňovaného nároku žalovaným, sa súd prvej inštancie zaoberal i otázkou, či nárok žalobcu je premlčaný. V konaní mal súd preukázané, že v období od 22.8.2008 do 21.5.2009 zaplatil žalobca žalovanému v splátkach spolu sumu 521,81 Eur. K dovŕšeniu zaplatenia sumy 531,10 Eur (ktorú bol žalobca povinný zaplatiť žalovanému) došlo najskôr v mesiaci september 2014, keď zamestnávateľ žalobcu začal vykonávať zrážky zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy (z potvrdenia zamestnávateľa je zrejmé, že zrážky začal vykonávať od septembra 2014, celkom vykonané zrážky k 8.2.2016 v sume 2.160,47 Eur). Od zaplatenia tejto splátky, v septembri 2014 začala plynúť trojročná objektívna premlčacia doba na uplatnenia práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, t.j. do septembra 2017. Keďže žaloba bola podaná na súd dňa 18.5.2016 bola podaná v rámci plynutia trojročnej objektívnej premlčacej doby. Pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. V konaní bol sporný začiatok tejto doby, keď právny zástupca žalobcu uviedol, že subjektívna premlčacia doba začala žalobcovi plynúť dňom 8.2.2016, keď navštívil ich advokátsku kanceláriu a udelil plnú moc na zastupovanie v konaní o vydanie predbežného opatrenia (konanie vedené pod sp. zn. 2C/45/2016). Keďže k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného prišlo najskôr v mesiaci september 2014 (začiatok vykonávania zrážok zo mzdy), pred týmto mesiacom nemožno hovoriť o vedomosti žalobcu o vzniku bezdôvodného obohatenia a až od tohto mesiaca tak mohla najskôr začať plynúť subjektívna dvojročná premlčacia doba na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Keďže žaloba došla na súd dňa 18.5.2016 žalobca si uplatnil právo na vydanie bezdôvodného obohatenia ešte pred uplynutím subjektívnej aj objektívnej premlčacej doby, tak námietka premlčania uplatneného práva vznesená žalovaným nebola dôvodná. Súd vychádzal z toho, že dvojročná premlčacia doba môže plynúť len v rámci trojročnej objektívnej premlčacej doby.

8. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konania končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

9. Z podnetu odvolacieho súdu prvoinštančný súd vydal vo veci opravné uznesenie zo dňa 7.1.2019, č. k. 2C/135/2016-126, ktorým súd opravil zrejmu nesprávnosť záhlavia písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku v označení predmetu sporu, konkrétne výšky uplatnenej pohľadávky, proti ktorému odvolanie nebolo podané.

10. Proti základnému rozsudku v celom jeho rozsahu podal odvolanie žalovaný s použitím odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f), h) CSP, pričom sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý

rozsudok zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, zároveň si uplatnil náhradu trov konania včítane odvolacieho.

11. Ako prvé odvolateľ iba všeobecne namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia.

12. V ďalšej časti sa vyjadril k posúdeniu zmluvy o úvere. Vyslovil názor, že spornú zmluvu o úvere nemožno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, nakoľko je v nej výslovne určený účel uzatvorenia zmluvy - zamestnanie, dlžník je vyňatý spod statusu spotrebiteľa. Zdôraznil, že žalobca prehlásenie, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon zamestnania vlastnoručne podpísal, pričom tento prejav vôle je na prednej strane zmluvy o úvere a prehlásenie je zrozumiteľne, určito a jasne uvedené hneď vedľa podpisu dlžníka. Dôkazné bremeno v tomto smere potom zaťažuje žalobcu a ten relevantnými dôkazmi nevyvrátil tvrdenia žalovaného, ale len účelovo tvrdí, že finančné prostriedky použil na spotrebné účely, pričom svoje tvrdenie žiadnym spôsobom nepreukázal. V tejto súvislosti poukázal na § 151 ods. 1 CSP, podľa ktorého tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela sa považujú za nesporné. Žalovaný rázne odmietol, že účelovo obchádza ustanovenia chrániace spotrebiteľov využívaním formálneho účelu zmluvy. Za dôležité označil na aký účel bol úver poskytnutý a nie na aký účel žalobca finančné prostriedky naozaj použil. Odvolateľ tvrdenia žalobcu o tom, že pred uzavretím zmluvy nebol dostatočne informovaný, označil za bezpredmetné, obzvlášť, ak to bol práve žalobca, kto inicioval uzavretie zmluvy v danej podobe tým, že dobrovoľne vyznačil účel použitia finančných prostriedkov. Na základe uvedeného mal za nesporné, že žalobca finančné prostriedky použil na výkon povolania. V tejto súvislosti dal do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/975/2015, podľa ktorého dôkazné bremeno zaťažovalo žalobkyňu v situácii, ak predložená kópia zmluvy o úvere obsahovala v písomnej podobe zachytené prehlásenie ňou osobitne podpísané, že finančné prostriedky jej boli poskytnuté na výkon zamestnania. V ďalšom odvolateľ poukázal na to, že zmluvné strany sa dohodli, že ich vzťahy sa budú spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka, zmluva bola uzavretá v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ), pričom zmluva o úvere je absolútny obchod a spravuje sa bez ohľadu na povahu účastníkov Obchodným zákonníkom. Zdôraznil, že rozhodujúce je, na aký účel bol spotrebiteľský úver poskytnutý a nie na aký účel bol použitý. Nakoľko žalobca nemienil použiť peňažné prostriedky na svoju súkromnú potrebu, nie je spotrebiteľom. V prípade postavenia žalovaného treba akcentovať aj jeho dobrú vieru. Ak dodávateľ koná v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, nemôže sa táto osoba dovolávať toho, že mala postavenie spotrebiteľa (ESD C-464/01). Obdobne, pokiaľ spotrebiteľ predstiera, že je podnikateľom, je treba takúto obligáciu charakterizovať ako obchod a nie spotrebiteľský záväzok, pretože je potrebné chrániť dodávateľovu dobrú vieru, pretože dobrá viera je všeobecným princípom zmluvného práva. Analogicky, ak žalobca v zmluve o úvere uviedol aj podpísal, že poskytované peňažné prostriedky sú na účel výkonu jeho povolania, treba chrániť dobrú vieru žalovaného a žalobcovi nepriznať právne postavenie spotrebiteľa. V tejto súvislosti odkázal aj na rozhodnutie SOI sp. zn. P/0355/01/2012, v ktorom bolo konanie zastavené z dôvodu, že nebol preukázaný spotrebiteľský charakter zmluvy, ktorej všeobecné podmienky boli predmetom kontroly a ustálené, že dlžníčka nemá právne postavenie spotrebiteľa, pretože nenapĺňa definíciu spotrebiteľa v zmysle § 2 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko jej bol úver poskytnutý na výkon povolania a zmluva uzavretá podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti odkázal aj na rozhodnutia s obdobným záverom Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 6CoE/122/2011, 7Co/208/2013, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/1553/2014. Odvolateľ ustálil, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný a bola mu odopretá možnosť konať pred súdom. Poukázal na nedostatočné odôvodnenie predmetného rozsudku a jeho následnú nepreskúmateľnosť. Súdu predložil listinné dôkazy, ktoré nasvedčujú účelu, žalobca nepredložil ani jediný dôkaz, že by bol úver vzatý za spotrebným účelom a napriek tomu sa súd priklonil na stranu žalobcu bez toho, aby odkázal na akýkoľvek dôkaz, ktorý by svedčil jeho tvrdeniam a napokon jeho rozhodnutiu. Odvolateľ ďalej odkázal na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/1553/2014, Okresného súdu Bratislava IV. sp. zn. 8C/22/2011, 4C/26/2011, Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 3C/46/2016.

13. V ďalej časti odvolania žalovaný poukázal na neodstrániteľnú prekážku konania res iudicata. V tejto súvislosti odkázal na znenie ust. § 161 a § 230 CSP ako i § 35 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a zároveň na rozhodnutia NS ČR sp. zn. 25Cdo/2254/2011, NS SR sp. zn. 3Cdo 100/01, 3Cdo 42/2006, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/79/2011, Krajského súdu Košice sp. zn. 5Co/43/2012, Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 17C/35/2014, NS SR sp. zn. 3M Cdo 11/2010, 6Cdo 143/2011, 3Cdo 122/2011, ako aj ESD vo veci Asturcom a vo veci č. C-2/08. Podľa názoru žalovaného ten istý predmet konania je daný vtedy, ak vyplýva z rovnakého skutku a zároveň sa týka tých istých osôb.

Z rozhodcovského rozsudku je zrejmé, že rozhodcovský súd posúdil zmluvu ako platný a odplatný právny úkon a na jeho základe mu priznal voči žalobcovi plnenie. Z hľadiska res iudicata je prípadná nesprávnosť rozhodcovského rozsudku irelevantná a aj v takomto prípade res iudicata naďalej existuje. Poukázal tiež na rozsudok Okresného súdu Košice I sp. zn. 19C/289/2014.

14. K doručenému odvolaniu žalovaného podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia písomné vyjadrenie žalobca, ktorým navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania. Argumentoval tým, že s odvolaním žalovaného v žiadnom prípade nesúhlasí. Obsah podaného odvolania vo veľkej miere obsahuje rovnakú argumentáciu žalovaného akú prezentoval v rámci konania pred súdom prvej inštancie, s ktorými skutočnosťami sa aj súd prvej inštancie vo svojom rozsudku dostatočne vysporiadal. Opakovane namieta, že vo formulári neoznačil, že mu je úver poskytnutý na výkon zamestnania. Z obsahu zmluvy o úvere je absolútne nepochybné, že celá zmluva je vyplnená rovnakým písmom, ktoré sa zhoduje s písmom obchodného zástupcu žalovaného. Jednoznačne trvá na tom, že on sám zmluvu nevyplnil. K veci uvádza, že pokiaľ je akákoľvek osoba zamestnaná, zamestnávateľ tejto osobe poskytuje pracovné pomôcky za účelom plnenia si pracovných úloh, súčasne je povinnosťou zamestnávateľa vytvárať priaznivé pracovné prostredie pre svojich zamestnancov. Je absolútne nelogické aby akýkoľvek zamestnanec potreboval finančné prostriedky na výkon zamestnania. Trvá na tom, že nepotreboval finančné prostriedky na výkon zamestnania. Toto svoje tvrdenie preukázal vlastným výsluchom na hlavnom pojednávaní dňa 19.12.2017. Naopak žalovaný svoje tvrdenie o tom, že mu mali byť finančné prostriedky poskytnuté na výkon zamestnania preukazuje tým, že podpísal žalovaným vopred pripravený treťou osobou vyplnený formulár zmluvy o úvere. Žalovaný tiež uvádza, že mal vlastnoručne podpísať prehlásenie o tom, že finančné prostriedky sú mu poskytnuté na účel výkonu zamestnania. Toto tvrdenie je absolútne zavádzajúce. Označene štvorčeka s krížikom u slova „zamestnanie“ nie je v žiadnom prípade možné považovať za čestné prehlásenie. Jeho podpis sa navyše nachádza priamo pod jeho osobnými údajmi a úverovými podmienkami zmluvy. Z textu zmluvy o úvere tak ani nie je možné rozlíšiť čo vlastne dlžník podpisuje. V tzv. čestnom prehlásení sa nenachádza ani žiaden konkrétny údaj o jeho zamestnaní, resp. iný údaj ohľadom údajného účelu využitia finančných prostriedkov. Takéto čestné prehlásenie predstavuje len nekalú obchodnú praktiku. Opätovne v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžo/43/2014, ako i na rozsudok uvedeného súdu sp. zn. 5Sžo/13/2014, tiež na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/12/2015. Rovnako s námietkou res iudicatae sa súd prvej inštancie vysporiadal v dostatočnom rozsahu, na ktorú argumentáciu v celom rozsahu odkazuje. V tejto súvislosti poukazuje i na znenie § 243 písm. d) ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok. V nadväznosti na uvádzané je potom zrejmé, že odvolanie žalovaného je v celom rozsahu nedôvodné.

15. Žalovaný podal písomné vyjadrenie k doručenému vyjadreniu žalobcu k jeho odvolaniu, v ktorom navrhol, aby bol napadnutý rozsudok zrušený a vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a aby bol žalovaný zaviazaný na náhradu trov konania. Žalovaný poukázal na to, že v prípade osoby žalobcu má za to, že sa jedná o osobu, ktorá má rozumové schopnosti na úrovni primerane spôsobilej osoby schopnej vnímať a posúdiť zmysel a účel konania, ako i jazykové vyjadrenia právnych úkonov obsiahnutých v listinách, ktoré podpísala. Pokiaľ sa žalobca snaží tvrdiť, že nevedel, čo podpisuje, možno to považovať len za účelové vyjadrenia, ktoré nie je možné akceptovať. Žalobca navyše žiadnym spôsobom nebol k podpisu ani zmluvy o úvere donútený a podpisy bez akéhokoľvek psychického či fyzického nátlaku. V tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/343/2013 ako i na rozsudok SD EÚ zo dňa 16.7.1998 sp. zn.: Gut Springenheide GmbH, Rudolf Tuski b.Oberkreisdirektor des Kreises Steinfurt Amt für Lebensmittel und wachung. Rovnako poukazuje i na rozsudok Súdneho dvora zo dňa 12.1.2006 sp. zn. C-361/04 vo veci Claude Ruiz - Picasso a ďalší v. OHIM.

16. Ďalšie podania v odvolacom konaní strany do spisu nedoručili.

17. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§

380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výrokoch vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

18. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu tak ako bol vymedzený včas uplatnenými odvolacími dôvodmi voči vyhovujúcej časti rozsudku, bolo naplnenie uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP - či konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (v podobe nedostatkov odôvodnenia preskúmaného rozsudku), či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k ne/správnym skutkovým zisteniam - písm. f) a či rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci - písm. h) a to z hľadiska ne/spotrebiteľského charakteru predmetnej zmluvy o úvere, z hľadiska ne/existencie prekážky *res iudicata*.

19. Ako prvé odvolateľ namietal, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné a nepresvedčivé a nespĺňa zákonom stanovené požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia. Preskúmaním obsahu spisu a napadnutého rozhodnutia však dospel odvolací súd k záveru, že táto argumentácia žalovanej je celkom nedôvodná. Žalovaný ju navyše uvádza len všeobecne, nekonkretizuje v čom presne má byť napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné, aká argumentácia jej v odôvodnení rozhodnutia chýba, neuvádza, že by prvoinštančný súd nevyhodnotil niektorý z predložených dôkazov, či argumentov sporových strán, teda nevytýka napadnutému rozhodnutiu konkrétne nedostatky. Táto obrana žalovaného sa potom javí iba ako účelová.

20. Odvolací súd má naopak za to, že odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného súdu spĺňa všetky náležitosti v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP, keď súd prvej inštancie v rozhodnutí uviedol, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil, následne opísal skutkový stav, uviedol, ktoré z navrhovaných dôkazov boli vykonané a ktoré skutkové tvrdenia strán boli nimi potvrdené alebo vyvrátené, výsledky vykonaného dokazovania súd náležite vyhodnotil a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil, vychádzajúc z základného princípu voľného hodnotenia dôkazov v čl. 15 základných princíпов CSP a v § 191 ods. 1 CSP, ktorý je limitovaný požiadavkou nadväznosti medzi skutkovými zisteniami súdu získanými v procese dokazovania, úvahami súdu v procese hodnotenia dôkazov a jeho právnymi závermi. Súd sa náležite vyrovnal s argumentmi sporových strán, ktoré mohli mať vplyv na rozhodnutie. Judikatúra ESLP pritom zdôrazňuje, že je potrebné podľa okolností veci dať odpoveď na rozhodujúce argumenty. V rozhodnutí nechýba ani dôsledné právne posúdenie veci. Súd prvej inštancie si teda svoju povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 191 a § 220 ods. 2 CSP riadne splnil, výsledky vykonaného dokazovania náležite vyhodnotil a svoje rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodnil. Vzhľadom na to, námietka žalovanej, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, neobstojí. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je totiž dostatočne zrozumiteľne odôvodnené a logicky konzistentné. Tento odvolací dôvod žalovaného teda nie je daný.

21. K ne/spotrebiteľskému charakteru predmetnej zmluvy o úvere odvolací súd vyjadruje nasledovné stanovisko.

22. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch... spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

23. V predmetnej zmluve sa nachádza ustanovenie v znení „dlužník prehlasuje, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon „zamestnania“, pričom za slovom zamestnania je križikom označené políčko, za tým nasleduje podpis žalobcu ako dlžníka. Žalovaný sa v konaní ako aj v podanom odvolaní bránil, že finančné prostriedky boli žalobcovi poskytnuté na výkon zamestnania, v dôsledku čoho nejde o zmluvu o spotrebiteľskom úvere a nie je preto na ňu možné aplikovať ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. Žalobca poprel, že by mu predmetný úver bol poskytnutý na účel zamestnania, peniaze potreboval na rodinné účely, v čase uzatvorenia zmluvy bol v riadnom pracovnom pomere, bez potreby vynaložiť

akékoľvek finančné prostriedky na výkon svojho zamestnania. Postup žalovaného zaškrtnúť políčko určujúce účel použitia finančných prostriedkov na zamestnanie, resp. povolanie považuje ako účelový, k vylúčeniu aplikácie právnych predpisov určených na ochranu spotrebiteľa. Pri uzatváraní zmluvy túto nevyplnil, vyplnil ju obchodný zástupca žalovaného, ktorý zaškrtnol uvedené políčko, sám pritom nemal vedomosť o jeho zaškrtnutí, navyše by ani nemal predstavu, aké dôsledky sa spájajú s vyznačením účelu čerpania úveru na výkon zamestnania.

24. V konaní bolo nesporným, že žalobca bol v rozhodnom období zamestnaný v rámci pracovného pomeru, pričom je obtiažné predstaviť si načo by zamestnanec v pracovnom pomere mohol potrebovať úver vo výške 16.000,- Sk na výkon tohto zamestnania. V prípade pochybnosti, či ide o spotrebiteľskú zmluvu má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ - veriteľ teda žalovaný. Existujúce pochybnosti je potrebné odstrániť spôsobom známym pre dokazovanie, teda spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním účelu úveru nemôže byť len zaškrtnutie políčka v zmluve, že finančné prostriedky boli poskytnuté na výkon zamestnania dlžníka, ak okolnosti to spochybňujú a dlžník popiera. S poukazom na interpretačné ust. § 54 Občianskeho zákonníka je potom namieste pri pochybnostiach o obsahu zmluvy výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Žalovaný v konaní bezpečne spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti nepreukázal, že plnenie podľa zmluvy o úvere poskytol žalobcovi na výkon zamestnania. Pokiaľ veriteľ viaže úver na určitý účel, reálne poskytnutie peňažných (úverových) prostriedkov zo zmluvy by malo byť podmienené až preukázaním účelu zo strany dlžníka veriteľovi, teda žalovaný by musel takýmto dokladom disponovať. Účelovosť poskytnutia úveru v danom prípade nebola preukázaná.

25. Ako posledné odvolateľ namieta existenciu prekážky *res iudicata*.

26. Podľa § 230 CSP ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

27. V zmysle ust. § 35 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37 tohto zákona, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu.

28. Medzi neodstrániteľné podmienky konania, ktoré vylučujú možnosť vec znova prejednať a o veci znova rozhodnúť patrí aj prekážka právoplatne rozhodnutej veci (*res iudicata*). Takáto prekážka svojou podstatou patrí medzi tzv. negatívne procesné podmienky konania, súd jej existenciu zisťuje *ex officio* a ak je daná, má za následok zastavenie konania podľa ustanovenia § 161 ods. 2 CSP. Nastáva vtedy, ak má byť v novom konaní prejednávaná tá istá vec, t.j. ak v novom konaní ide o ten istý nárok, alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Pritom nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne (opačné) procesné postavenie. Z ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov vyplýva, že ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t.j. ak vyplýva z rovnakého skutku). Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený inak, nesprávne alebo neúplne.

29. Najvyšší súd už v uznesení z 13. októbra 2011 sp. zn. 3Cdo 146/2011 (R 46/2012) uviedol, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu. Konštatoval, že súd je povinný nakladať s takýmto rozsudkom rovnako ako s rozsudkom všeobecného súdu, lebo inak by porušil zásadu rovnocennosti a neprípustne by uplatnil rozdielny procesný postup v prípade, ak sa uplatňuje právo na základe rozsudku vydaného všeobecným súdom a iný prístup, ak sa uplatňuje právo na základe rozsudku vydaného v rozhodcovskom konaní. Uvedený právny záver je opodstatnený nielen v exekučnom konaní, ale v každom občianskom súdnom konaní. To znamená, že aj rozhodcovský rozsudok ukladajúci povinnosť niečo plniť podľa spotrebiteľskej zmluvy môže predstavovať prekážku veci rozsúdenej pre občianske súdne konanie. Je však potrebné osobitne zdôrazniť, že tento právny záver je opodstatnený len vtedy, ak bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky; iba platná rozhodcovská doložka alebo rozhodcovská zmluva totiž zakladá oprávnenie rozhodcovského súdu prejednať a rozhodnúť spor. Oprávnenie súdu skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej doložky, nevedie k posudzovaniu vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu, súvisí však s potrebou vyriešiť otázku, či a aké právne účinky má vydaný rozhodcovský rozsudok.

V praxi súd môže pristúpiť k riešeniu otázky platnosti rozhodcovskej doložky alebo zmluvy nielen v exekučnom konaní (napríklad v súvislosti s posudzovaním, či rozhodcovský rozsudok je alebo nie je vykonateľný exekučný titul), ale aj v iných konaniach, napríklad pri riešení otázky, či určitý rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky, ako právoplatný rozsudok všeobecného súdu (viď § 35 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní) a či teda zakladá pre občianske súdne konanie prekážku *res iudicata*.

30. Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní (§ 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z.). Rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve (§ 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z.). Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli (§ 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z.).

31. Ak je rozhodcovská doložka (zmluva) absolútne neplatná jej absolútna neplatnosť (*negotium, nullum*) pôsobí priamo (automaticky) zo zákona (*ex lege*) a to od počiatku (*ex tunc*). Na dôvod zakladajúci absolútnu neplatnosť (každého) právneho úkonu musí súd pritom vždy prihliadnuť, a to aj bez návrhu (*ex officio*) (viď uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo 237/2013).

32. Z v pripojenom spise sp. zn. 2C/45/2016 založenej zmluvy vyplýva, že medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom bola dňa 13.8.2008 uzavretá zmluva o úvere. Na prvej strane predmetnej zmluvy je tiež veta, že dlžník prehlasuje, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon: pričom pri slove zamestnania je krížikom označené políčko, za tým nasleduje podpis dlžníka. V zmluve dlžník vyhlásil, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom všeobecných podmienok poskytnutia úveru na zadnej strane zmluvy. V rámci týchto všeobecných podmienok (bod 17) je obsiahnutá aj rozhodcovská doložka, podľa ktorej všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, budú riešené:

a) Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava..., ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde...,
b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu, pričom podanie žaloby na všeobecnom súde sa považuje za rozväzujúcu podmienku rozhodcovskej doložky.

33. V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.1.2008, teda v čase uzavretia danej zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa („ďalej len neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia za individuálne dojednané zmluvné podmienky sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. V ods. 4 potom zákonodarca demonštratívne vymenúva ustanovenia v spotrebiteľskej zmluve, ktoré sú neprijateľnými podmienkami. Výpočet táto novelizácia doplnila o písm. r) v zmysle ktorého za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Podľa ods. 5 tohto ustanovenia neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Podľa dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu cieľom úpravy je umožniť spotrebiteľovi rozhodnúť sa, kde uplatní svoje právo.

34. Z cit. ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán zo spotrebiteľskej zmluvy je neprijateľná. Neprijateľnou sa stáva vtedy, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.

35. Článok 1 písm. q) prílohy Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 účinnej od 21.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá predstavuje interpretačné pravidlo, za neprijateľnú zmluvnú podmienku odporúča aj „zmluvnú podmienku neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť

v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom, alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane“. Smernica ako právny akt orgánov Európskej únie na rozdiel od Nariadenia pritom nemá priamu právnu záväznosť, ale všeobecne sa vyžaduje, aby výklad vnútroštátneho práva bol eurokonformný, teda aby súd vykladal vnútroštátne normy vo svetle európskych smerníc, a to i v tom období, keď ich zásady neboli ešte do vnútroštátnych noriem inkorporované.

36. ESĽP v rozsudku z 27.6.2000 vo veci navrhovateľa Océano Grupo Editorial SA nariadil, že národný súd je povinný počas použitia ustanovení národného práva, ktoré sú skoršieho alebo neskoršieho dátumu než uvedená smernica (93/13/EHS o neprimeraných nečestných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách) interpretovať ich pokiaľ je to možné vo svetle presného znenia a účelu smernice. Požiadavka o výklad v zhode so smernicou žiada národný súd zvlášť podporiť výklad, ktorý by na jeho vlastný návrh nepovolil jurisdikciu naň delegovanú na základe neprimeranej, nečestnej podmienky.

37. Kým smernica vychádza zo vzorového okruhu nekalých klauzúl, slovenský zákonodarca upravil režim súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách na základe indikatívneho výpočtu neprijateľných podmienok (viď. slovo „najmä“ v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka). To znamená, že súdu nič nebráni judikovať neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve podľa tzv. generálnej klauzuly v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a teda nad rámec zoznamu podmienok uvedených v prílohe smernice alebo okruhu uvedeného v Občianskom zákonníku. Nemožno napríklad vylúčiť, že súd so zreteľom na ostatné zmluvné podmienky (čl. 4 ods. 1 smernice) posúdi rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú bez ohľadu na jej znenie, teda že neobstojí žiadna rozhodcovská doložka a priestor pre rozhodcovské konanie bude len pri preukázateľnom individuálnom vyjednaní rozhodcovskej zmluvy zo strany spotrebiteľa.

38. Cieľom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu zmluvných strán rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorú zmluvné strany takúto právomoc delegovali. Ako veľakrát i v tomto prípade je rozhodcovská zmluva vyjadrená iba v podobe rozhodcovskej doložky, ktorá splyva s ostatnými zmluvnými podmienkami v úverovej zmluve. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je ale význam rozhodcovskej doložky osobitný, pretože v prípade sporu súkromná osoba rozhodne o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach zmluvných strán, s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardného textu tzv. formulárovej zmluvy, teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, bez vysvetlenia spotrebiteľovi podstatných rozdielov medzi konaním pred štátnym súdom a rozhodcovským súdom je dôvodné predpokladať, že spotrebiteľ ako slabšia strana sporu si svoj osud v tak závažnej veci akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces neuvedomuje. Predmetná rozhodcovská doložka, ktorá má založiť legitimitu pre exekučný titul znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ podal žalobu na rozhodcovskom súde. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami vo formulárovej zmluve ani nemal na výber. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým jej ustanoveniam, teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolá dodávateľ.

39. Rozhodcovská doložka dojednaná za týchto podmienok môže ľahko slúžiť na obchádzanie platnej právnej úpravy slúžiacej na ochranu spotrebiteľa. Dodávateľ, ktorý určuje, ktorý rozhodcovský súd bude rozhodovať o prípadných sporoch zo zmluvy, je pre vybraný rozhodcovský súd zdrojom príjmov, preto je namieste obava, do akej miery je rozhodcovské konanie u dodávateľom vybraného rozhodcovského súdu objektívne. Okrem toho táto doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu.

40. Cit. ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka je potrebné vykladať tak, že rozhodcovskú doložku nie je možné akceptovať, ak by vyžadovala od spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) uvedeného zákona nie je o možnosti výberu medzi štátnym a súkromným súdom, ale predovšetkým o dôsledkoch, ktoré zakladá, a teda, či doložka nenúti spotrebiteľa podrobiť sa arbitráži.

41. O doložku, ktorá vyžaduje, aby spotrebiteľ riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní ide teda aj vtedy, ak sice spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa tejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa na rozhodcovskom súde predtým ním vybranom, čo je v praxi pravidlom, spotrebiteľ by bol nútený nezvratne podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Odvolací súd zastáva názor, že pokiaľ ide o tzv. nevýhradnú rozhodcovskú doložku, možnosť voľby pre spotrebiteľa je len iluzórna, pretože takmer s pravidelnosťou rozhodcovské žaloby podávajú veritelia, a to na fakticky nimi vybraný rozhodcovský súd.

42. Odvolací súd nespochybňuje právne stanovisko, že zákon nevylučuje, aby aj v spotrebiteľskej zmluve bola platne so spotrebiteľom dojednaná rozhodcovská doložka. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom vopred individuálne dojednaná a spotrebiteľ nemal reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy vo všeobecných podmienkach ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť, opak žalovaný nepreukázal.

43. Rozhodcovská doložka nebola, napriek jej formulácii, ani pre spotrebiteľa skutočne alternatívnou. Po podaní návrhu veriteľom pre neho povinne na rozhodcovský súd, už povinný nemal faktickú možnosť podať návrh na začatie konania resp. brániť sa pred všeobecným súdom, čím došlo k porušeniu Ústavou SR garantovaného práva každého na spravodlivý súdny proces pred nezávislým a nestranným súdom. Takáto „voľba“ právomoci bola iba formálna a iluzórna, zodpovedajúca záujmom len dodávateľa.

44. V obdobnej veci ÚS SR v rozhodnutí IV.ÚS 55/2011 z 24.2.2011 zaujal stanovisko, že pokiaľ súd vyslovil názor, že rozhodcovská doložka, ktorá znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde, je neprijateľná a prieči sa dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom, resp. že rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle ust. § 52 a nasl. OZ za použitia ich výkladu v súlade so Smernicou Rady 93/13/EHS, tieto závery súdov nemožno považovať za svojvoľný výklad a aplikáciu príslušného ustanovenia ESP a k porušeniu základných práv sťažovateľa nedošlo.

45. Vo svetle vyššie uvedenej argumentácie, odvolací súd stotožniac sa so záverom prvoinštančného súdu je toho názoru, že zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dojednaná, v podobe rozhodcovskej doložky podľa ktorej prípadné budúce spory prejedná buď štátny alebo rozhodcovský súd, pričom na výber má len žalobca, čím v prípade podania žaloby dodávateľom na rozhodcovský súd núti spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu pred rozhodcom/súdom vybraným dodávateľom a zbavuje ho možnosti riešiť spor pred štátnym súdom, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je teda neprijateľnou zmluvnou podmienkou, na ktorú musí súd v ktoromkoľvek štádiu konania, z úradnej povinnosti (ex officio) prihliadať, pričom musí zabezpečiť, aby spotrebiteľ takouto neprijateľnou podmienkou nebol viazaný.

46. Neprijateľnosť predmetnej zmluvnej podmienky vyplýva z ust. cit. § 53 ods. 1 v spojení s § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka za použitia ich eurokonformného výkladu, s poukazom na vyššie uvedenú smernicu, závery Súdneho dvora EÚ i Ústavného súdu SR.

47. Keďže predmetná rozhodcovská doložka, s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.1.2008, je neplatná a keďže potom medzi zmluvnými stranami nebola platne uzavretá rozhodcovská zmluva v zmysle § 3 a nasledujúcich zákona č. 244/2002 Z. z., nebola ani založená právomoc rozhodcovského súdu v danej veci konať a rozhodnúť. Rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý bol predložený ako exekučný titul je preto právne neúčinný nulitný, neschopný vyvolať právne následky a materiálne nevykonateľný.

48. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla v danom prípade založiť právomoc rozhodcovského súdu, preto ním vydaný rozhodcovský rozsudok nemohol (z pohľadu preskúmvanej veci a preskúmvaného občianskeho súdneho konania) založiť prekážku veci právoplatne rozhodnutej.

49. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, vychádzajúc výlučne len z odvolacej argumentácie žalovaného, ktorou jedinou je odvolací súd viazaný, a ktorá tak vymedzuje predmet jeho prieskumu, súd prvej inštancie rozhodol vo výroku preskúmaného rozsudku ktorým žalobe vyhovel, včítane závislého výroku o priznaní úspešnému žalobcovi nároku na náhradu trov konania v rozsahu 100%, v celom rozsahu vecne správne, odvolací súd po vyčerpaní relevantnej odvolacej argumentácie žalovaného, s použitím § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

50. V zmysle § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Podľa ods. 2 ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

51. V zmysle § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

52. V tomto odvolacom konaní bol plne úspešný žalobca a preto podľa citovaného ustanovenia mu vzniklo právo na plnú náhradu trov odvolacieho konania voči v odvolaní neúspešnému žalovanému. Prípadná existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP odôvodňujúca výnimočné nepriznanie náhrady trov úspešnej strane (či už úplné alebo čiastočné), pritom v konaní nebola tvrdená, ani ju odvolací súd nezistil. Odvolací súd preto žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

53. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).